

сучасних вчених вважають, що такими цінностями можуть бути цінності гуманізму – вияв загальнолюдського початку, система ідей і цінностей, що затверджують універсальну значущість людського буття в цілому і окремої особистості зокрема. Також необхідно переходити на принципи сталого розвитку. Проте в ситуації, коли наслідки настільки вагомі, а проблеми нарастають все з більшою силою, принципів сталого розвитку недостатньо. Необхідно до сталого розвитку додати ноосферний та духовний, що вимагає зміни свідомості людини у бік її екологізації, окультурення, переорієнтації на ціннісний розвиток, одуховлення всіх починань господарського життя, соціальної та індивідуальної відповідальності членів суспільства перед майбутніми поколіннями.

ВПЛИВ СПОСОБІВ ПЕРЕХОДУ КРАЇН ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА СУЧАСНИЙ СТАН ЇХ ТЕРИТОРІЙ

Раїна Д.С.

Науковий керівник – Москвіна А.О., канд. екон. наук, доцент

Ринкова система є нині найбільш ефективною для вирішення основних економічних проблем особливо з точки зору довгострокового економічного розвитку, що зумовлює необхідність переходу до сучасної ринкової економіки. Цей процес включає лібералізацію економіки, глибокі інституційні зміни, структурні перетворення.

Практика країн, що входили в «світову соціалістичну систему», демонструє два основних варіанти трансформації адміністративно-командної системи в ринкову: еволюційний шлях поступового створення ринкових інститутів (Китай, Угорщина) і «шокова терапія», що застосовувалася в Україні, Росії та більшості країн Центральної і Східної Європи тощо.

Характерною рисою еволюційного шляху є те, що держава на основі довгострокової стратегії реформ крок за кроком замінює механізми командної системи ринковими відносинами. Початок реформи зв'язується з встановленням рівноваги на споживчому ринку, ринкові відносини спочатку охоплюють сферу сільського господарства, виробництва та збуту споживчих товарів і лише потім поширюються на інвестиційні галузі. Імпульс, даний розвитку сільського господарства та пов'язаних з ним галузей, стає своєрідним мотором подальшого поширення ринкових механізмів і одночасно створює сприятливий соціальний фон для подальшого поглиблення реформ.

Стратегія «шокової терапії» заснована на неоліберальній теорії, згідно з якою ринкова економіка є саморегульованою системою, тому

головне завдання перетворень полягає у зведенні до мінімуму економічної ролі держави, за яким зберігається підтримка стійкості фінансової системи, придушення інфляції. Заходами «шокової терапії» є проведення максимальної кількості радикальних перетворень протягом невеликого періоду часу, одномоментна лібералізація цін, лібералізація господарського життя, перехід від державного матеріально-технічного постачання до вільної торгівлі, прискорена приватизація державної власності, ліквідація централізованого планування і включення економічних методів регулювання економіки.

Позитивним прикладом проведення «шокової терапії» є Польща. Двадцять років після застосування описаного вище комплексу заходів вдалося домогтися стабілізації та розквіту економіки, ліквідувати бюджетний дефіцит. Річні темпи зростання інфляції поступово знизилися до 28% у 1995 році, до 10% у 2000 році, до 0,8% в 2015 році. На сьогоднішній день дрібний і середній бізнес забезпечує Польщі половину ВВП. Підприємці створили робочі місця для 1,5 млн. чоловік. Рівень безробіття знизився з 12,5% в 2014 році до 10,6% в 2015 році та до 9,6% у 2016 році. Через двадцять років після реформ ВВП на душу населення цієї країни зросла в сім разів.

Однак, позитивні моменти «шокової терапії» оплачуються досить дорогою ціною: різко знижується життєвий рівень населення, скорочується інвестиційний попит і капітальні вкладення, падає обсяг виробництва продукції, зростає безробіття. Саме тому варіант «шокової терапії» не прижився в Україні та ще в ряді країн.

У країнах, які обрали градуалістську модель (теорія плавного переходу економічної системи з одного стану в інше), економічна динаміка не вкладається в описану вище схему. У Китаї, незважаючи на деяке зростання інфляції, вона ніколи не сягала таких розмірів, які зажадали б спеціальної стратегії фінансової стабілізації. В Угорщині максимальний річний приріст роздрібних цін склав 35% (1991 року), а в Китаї - 24,1% (1994). В обох випадках ринкові реформи привели до прискорення зростання виробництва. З використанням градуалістської моделі Китай досяг великих успіхів. За роки реформування середньорічний темп приросту ВВП країни досягнув 9%. Це дозволило Китаю за абсолютними показниками обсягу ВВП вийти на 6-те місце у світі. Близько 90% ВВП виробляється у приватному секторі економіки. Позитивне сальдо щорічного торговельного балансу перевищує 155 млрд дол., а золотовалютні запаси - 2 трлн дол. Якщо на початку реформ за межею бідності в країні перебувало 25% населення, то вже у 2006 р. їх було 2%. Середній клас, який має достатню купівельну спроможність,

налічує 250 млн. осіб. Усе це підтверджує ефективність градуалістської моделі.

Перехід до ринкової економіки – дуже тривалий і складний процес. Щоб створити національну структуру своєї економіки кожна країна повинна визначити свої пріоритети в усіх напрямках і на всіх рівнях суспільства та господарства з урахуванням її національних особливостей. Адже вона повинна не просто включитися у світову економіку, а спрогнозувати свою роль і місце у світовому поділі праці, а яким способом – це вже вибір кожної країни.

РОЗВИТОК ТУРИСТСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ХЕРСОНСЬКОГО РЕГІОНУ

Брянцева А.В.

Науковий керівник – Наумов М.С., канд. екон. наук, доцент

Туристська галузь має надзвичайно важливе значення для економіки держави. Приділивши увагу деяким важливим складовим розвитку туризму, з'являється можливість підвищити конкурентоспроможність туристської галузі країни на міжнародному ринку туристських послуг. Сьогодні для багатьох країн туризм вже став провідним джерелом доходів.

Україна за умови залучення інвестицій та їх раціонального використання також може зробити туризм дуже прибутковою справою. На нашу думку, найбільш актуальним є дослідження Херсонського регіону, тому що саме він має багатий потенціал, обумовлений економіко-географічним положенням, кліматичними умовами та наявністю рекреаційних ресурсів. Останнім часом саме у Херсонському регіоні можна відстежити нарощування туристського попиту та обсягів надання туристських послуг, що відбувається за рахунок розширення внутрішнього туризму. Тим не менше, попит на діяльність туристської галузі, який вже почав зростати, не породжує відповідної пропозиції. Метою роботи є виділення перешкод на шляху розвитку туристських послуг у Херсонському регіоні та надання пропозицій щодо їх можливого подолання.

За інформацією Голови Херсонської обласної державної адміністрації А.А. Гордєєва, у 2016 році з метою відпочинку область відвідали 3,2 млн. осіб. Для порівняння, в курортно-туристичному сезоні 2015 року відвідали область близько 2,8 млн. туристів, відпочиваючих і екскурсантів, що більше в порівнянні з 2014 роком на 27% (2,2 млн. туристів) і на 86% перевищує показники 2011 року. За даними Головного управління ДФС в Херсонській області, станом на 1 вересня 2016 су-